

O V V A R.

VV A R, Hungariæ castrum sónans, Arx est in superioris Pannoniæ, loco paludoſo, & quaſi inacceſſo, ſex propugnaculis, eleganti Architeconica diſpoſitione ex cefpi-te firma, & permultis æneis machinis inſtructa, ad vicinorum ocorum tutelam preſi-ſidium militare tenet, Kiulum perennem recipit, qui ſufficientem aquam ad fouea-rum conſeruationem præbet. Arcis Gubernator eſt ILLUSTRIS & Generofus Dominus, virtute ac genere Nobilis D. Palfi iunior. Marci Fuggeri Auguſtani gener, qui pala-tium hīc ſuum habet, p̄tout etiam praefidiarij milites, habitationes ſuas & casulas, e-leganter diſpoſitas. In foro ades ſunt lignæ, in quibus captiui Turcæ detinentur, do-nec per ſoluto lytro, aut aliorum Christianorum captiuorum permutatione, di-mi-tantur. In Arcis aditu, multa hostium ceforum capita, ſtibibus infixa videntur. In viuica hac Arcè, tres ſunt diuersarum religionum Eccleſia, Catholicæ, Lutherana, & Caluinistica. Quod profeſio, doleinter refeſo, cūm Religionis diſfidium, Germanorum & Hungarorum virēs enerueret, vt ludibriſ ſint barbaris. Et hac occasio-nhic commemorabo, quod Thomas Bozius lib. de robore bellico aduersus Machiaueſtum cap. 4. ſcribit,
Quia historicum, & ad rem praefentem pertinet.

Turcæ & Saraceni, qui aduersus Hereticos Rēges inuiti fuerint, ijdem ſunt à Catholicis omnino vici, & ſpoliati ſuis olim Regnis. Quodque maximè obſeruandum venit, Catholicī tātum terrarum Mahometanis eripuerunt in Europa; quantum Tūrci Mahometani eripuerunt in eadem Europa Græcis non Catholicis. Eripuiimus nos in ijs Hispaniam, Baleares, Sardiniam, Cretam, Cephalenam, Zacynthum, Siciliam, Italiæ, adde Africæ etiam loca quædam: Græcis illi, & Hæreticis, abſtulerunt ipſam Græciam, Cyclades, Daciā, Mysiam, Illyricum, Pannonia, Dalmatiaque partem.

Si quis igitur obijciat nobis, Turcos, dicatque ab illis nos bello ſuperati, ac proinde nobis eſſe fortiores, Reſpondeamus.

Primo loco, nihil adhuc à Turcis occupatum fuſſe ē regionibus noſtriſ, quod hæreſib⁹ noſi fuerit conta-minatum, ita, vt quamuis anno 1326. Solymanus ad Mocharum fudiffet Hungaros, Luidouī cuſque Rex auſu-giens, in palude demersus obijſſet, cūm non niſi trīginta hominum millia, plus minus, in aciem producens, auſtus fuerat, non expectatis aliorum copijs, signa conſerue cum quadringentis Turcorum millibus, tamen Hungaricæ diſtioni nihil deperierat, niſi, ex quo in Hungariam peruasit hæreſis Lutherana, Antioquæ 1542. So-lymanus eſt ab Isabella Rēgina accerſitus, meliorem que illius regni partem tranſtulit in ſuam potestatem.

Videmusque nunquam congredi atdere nobiscim pari numero, quod ſciant, ſe robore bellico inferio-res, ſed incredibili multitudine exercitus aduersus nos expeditint.

Et quamuis fuſi ſimus aliquando ab illis, ob innumeras eorū copias, dum pro hæreſum plenis terris pug-namus, malor tamen ſemper eſt eorū cædes edita, quām hoſtrorum, quod eſt omnibus noſi.

Cumq̄ manūs conſeruimus cum illis, neque pro hæreticis bella geffimus, nobilissimas ex eis victorias retulimus. Nam, quiſ ignorat, quaſi affeſciunt ſunt Ioannes Huſtiades, Matthias Coruinus, alijsque Hungariæ Duces, cūm nulla hæreſis in Hungaria foret, quiſ potentifim Turcorum claſſem ad Echinadas Pio V. ſe-dente profligatam.

Turcos verò iſtos, antequam Græci deſcicerent omnino à nobis, Catholicinon modò vicertint, ſed ſub anno 1096, cūm noſtri in expeditione ſacra traieciſſent in Asiam, bis eorum exercitus fuderunt, quorum alter conſtabat ē tercentum ſexaginta millibus equitum, peditumque multitudine infinita, vt Robertus, qui bellò interfuit, narrat, eripuit iniquisque illis Asiam totam, vīque ad extreſos Armeniæ fines, & Euphratēm, quæ redi-ta eſt Græcis, excepta Syria, vt idem tradit, ac poſt eum Gulielmus Tyrius, & Gregorius Græcius, lib. 4. Cum-que per annos ducentos, noſtri continuari nō ea bella, fregerintque eorum vires, tuūq̄iam Turci potuerunt per illud tempus reſurgere, quamuis Græci, nihil non mali in nos molirentur, quiſ ſuis exprobrare haud veren-tur ipsi Græci ſcriptores, & in hiſ Choniates libr. 7. rerum à Manuele Comneno geſtarum, & libr. II. Isaacij Angelii.

Sed, poſtquam Michaeli Palæologo Imperatori, qui fidem Catholicam pro virili inter Græcos ampliſſi-care eſt conatus, defuncto, Andronicus eius filius ſepulchram negauit: Græci que omnes, communi decreto, ab Ecclesia Catholicā defecerunt, eo ipſo tempore, circiter annum 1300. riuſus Asiam per noſtrorum recuperatam, non modò Turci occuparunt, ſed Othomānum ſibi Rēgem crearunt ad extreſam Græcorum perni-ciēm, vt lib. 6. & 7. Gregorius narrat.

Ita verò futurum, Græcorum rebus adhuc florentibus in Eutōpa, p̄dixit Brigida Sanctissima foemina, ac-ſerens id euenturum ob hæreſes eorum.

Ex his patet, bellicoſiſmas quasque nationes, & ex omni tempore in domitas, à nobis tamen eſſe vietas, ac vinci, cūm non pugnamus pro regionibus hæreſi coriāminatis (niſi magno noſtrorum ſtudio repurgari il-læ poſſint) iuſtamque causam ſouientes, Pontifici Romano ſumus obſequentes.

Haud negamus tamen, occulto Dei iudicio, contingere interdum, vt, cui ſanctior eſſe cauſa videtur, ſue-cumbat, quod evenit Hebræis, pugnantibus, & quidem de ſententia Dei, aduersus tribum Beniamini. Verūm nos decernimus, quod plerumque accidit, exitumque rei supremum ſortitur. Non enim benè victor, niſi, qui ad extreſum reportat ultimam viṭoriam. Galli anno conditæ vrbis 363. illam cepere, & effererunt. mox eieſti, ac fuſi, varijs euentibus per annos trecentum cūm Romanis bella gefferunt, donec anno 695. Gallia de-creta eſt C. Caſari, qui eam ſpatio annorum nouem redigift totam in potestate, exitus itaque poſt anno ſtre-centum, intra annos nouem declarauit, eſſe fortiores Romanos. cūm contingere, quod Brigida p̄nunciauit, vt Græci, & hæretici huiusmodi confracti ærumnis, & contusi, agnoscere qualiter cunque crimen ſuum poſſint; tunc, inquit illa, eſt futurum vt Deus eos iuſpiciat; ac Turci, vel ſuccumbant omnino, vel manus dent Christo.

VICE.